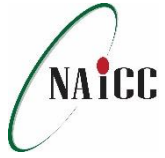

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු කඩිනමින් ගොවි ජනතාව අතරට ලබා දීමේ අන්වැලකි

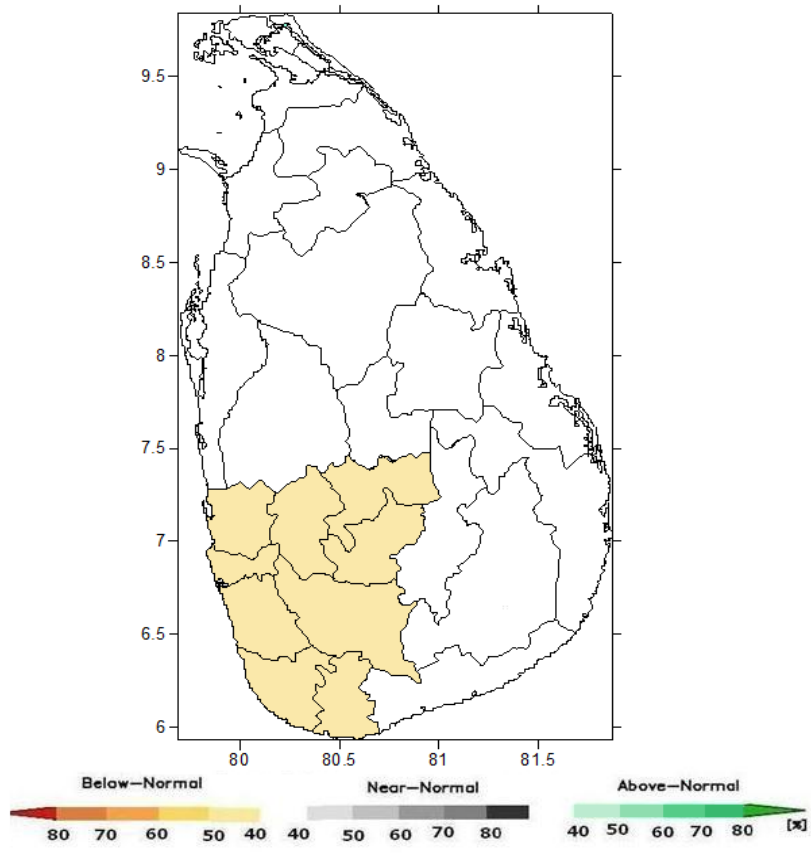
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික කෘෂි තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රකාශනයකි

තාක්ෂණික පත්‍රිකා අංක 08 - 2019 අප්‍රේල්

කාලගුණ අනාවැකියට අනුව ඉදිරි යල කන්නයේ ජල කළමනාකරණයට පෙරවදනක්

තවත් "යල" වගා කන්නයක ආරම්භය සනිටුහන් වෙමින් පවතී. පසුගිය මස දී 2019 වසරේ පළමු අන්තර් මෝසම් වැසි ගැන පැවසුව ආකාරයටම එයට ආවේණික තීව්‍රතාවයෙන් වැසි ඇදහැලුණේ නැත. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පැවති නියඟය තවදුරටත් ඉදිරියට ගිය අතර "යල" වගා කටයුතු කල් දැමීමට සිදුවූවා පමණක් නොව, දෛනික අවශ්‍යතාවයන්ට පවා ජල හිඟයක් ඉස්මතු වෙමින් තිබේ.

මේ අතරතුර, කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිකුත් කරන අන්තර් මෝසම් කාලගුණ අනාවැකියට අනුව, සංවහන ධාරාවන්හි සම්භවයක් ඇති අන්තර් මෝසම, සිරිතක් වශයෙන් අකුණු සහිත ධාරානිපාත වැස්සක් ලෙසින් දිවයිනේ නිරිතදිග ප්‍රදේශයට ලැබුණත්, මෙවර නම් සාමාන්‍ය අගයට වඩා පහත මට්ටමේ වර්ෂාපතනයක් ලැබීමේ වැඩි හැකියාවක් තිබේ (මෙම නිරිතදිග ප්‍රදේශය තුළ පිහිටන්නේ ලංකාවේ තෙත් කලාපය හා ඊට යාබද අන්තර්මාධ්‍ය කලාපයයි). කරුණාකර මෙහි දැක්වෙන ශ්‍රී ලංකා සිතියම බලන්න. මෙම හේතුව මත තෙත් කලාපයේ දී යල කන්නය තුළ ක්‍රියාත්මක වන වර්ෂාපෝෂිත වී වගාව හා අනෙකුත් බෝග වගාවන් එළඹෙන ජල හිඟ තත්වයන්ට අනුකූලව සීමා කිරීමට සිදුවනු ඇතැයි කෘෂි විද්වතුන්ගේ අදහසයි.

මෙම අනාවැකි පැවසීමට භාවිතා කෙරෙන බොහොමයක් ගෝලීය දේශගුණ ආකෘතියන් හරහා වියළි හා අතරමැදි කලාප වලට අනුරූපව අන්තර් මෝසම් වර්ෂාපතනයක ඉඟි පළවෙන්නේ නැති බැවින් මූලිකව උපකල්පනය කළහැකි වන්නේ එම කලාප වලට සාමාන්‍ය පිළිවෙලක වර්ෂාපතනයක් මාස්පතා ලැබියහැකි බවයි. එසේවුවත් සිහි තබාගත යුත්තේ වියළි හා අතරමැදි කලාපයන් මෙම මාස ත්‍රිත්වය තුළ (අප්‍රේල්-ජූනි) සාමාන්‍ය තත්වයන් යටතේ වුවද සාරවත් ගොවිතැනකට ගැලපෙන වර්ෂාපතනයක් නොලබන බවත්, විවෘත භූමියෙන් දිනකට මිලි මීටර 6-9 අතර උග්‍ර වාෂ්පීකරණ ජල හානියකට නිරාවරණය වන බවත්ය.

අද තත්වය අනුව මහවැලි ව්‍යාපාරයට අයත් ජලාශ ද ඇතුළුව, දිවයිනේ ප්‍රධාන වැව්, 2019 යල කන්නය උදෙසා, අඩු තරමින් තම ජලදායක වපසරියෙන් භාගයක ප්‍රමාණයකටවත්, වගා ස්ථාපනය උදෙසා ජලය ලබාදීමට හැකි තත්වයක තිබේ (කරුණාකර මෙයට අමුණා ඇති Power point දක්මේ රූපරාමු නරඹන්න). එසේවුවත් පෙර දැක්වූ අධික වාෂ්පීකරණයත්, ඉදිරි මාසවල අපේක්ෂා කළහැකි අඩු වර්ෂාපතනයත් හේතු කොටගෙන ගැටළු රහිත සාර්ථක වාරිජල පෝෂිත වී වගාවකට ඉඩ දෙන්නේදැයි බරපතල සැකයක් පවතින බව, ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ කෘෂි දේශගුණ විද්‍යාව පිළිබඳ ප්‍රධාන විද්‍යාඥ ආචාර්ය බී.වී.ආර් පුණ්‍යවර්ධන මහතා පවසයි. එය සාර්ථක වීමට නම් අනිවාර්යයෙන්ම යාබද ජල මූලාශ්‍රයන්ගෙන්, ප්‍රධාන වැව් වෙතට අතිරේක ජල හැරවුමක් ක්‍රියාත්මක වියයුතු බව ඔහුගේ අදහසයි.

මෙම ජල හිඟය අබියස හිඳිමින් 2019 යල කන්නයේ දී වගා කරන සීමිත බිම් ප්‍රමාණයෙන් හෝ සැනසිලිදායක අස්වැන්නක ප්‍රතිලාභයන් භුක්ති විඳීමට නම්, සියල්ලටම ප්‍රථම පහත දැක්වෙන ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක මැදිහත්වීම් හරහා තම වගා ක්‍රියාපටිපාටිය සීරුමාරු කරගත යුතු බව ඔහු වැඩිදුරටත් සඳහන් කර සිටී.

- හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම ලැබෙන අමතර වැසි ජලය වේනම් එය අපතේ නොහැර බිම් සැකසුම සඳහා යොදාගත යුතුයි.
- බිම් සැකසුම පළමු සති 2-3 අතරතුර අනිවාර්යයෙන්ම අවසන් කිරීමට පියවර ගන්න.
- ජල ප්‍රභවය අසලින්ම ඇති භූමිය බෙත්ම ක්‍රමයට වගා කිරීමේ හැකියාවක් ඇත්නම් එය වඩාත් යෝග්‍ය හා ඵලදායී වේ.
- නිසි සැලසුමකින් තොරව වගාව සඳහා බිම් කට්ටි තෝරාගන්නේ නැතිව බෙදුම් ඇලෙන් ලැබෙන සීමිත ජල ප්‍රමාණය අවම භානියකින් යුතුව පරිහරණය කළහැකි වන පරිදි භූමිය තෝරාගැනීම අවශ්‍ය කරුණකි.
- කන්න රැස්වීමේ දී තීරණය කරගත් පරිදිම ජල නිකුතුවේ කාලසටහන ක්‍රියාත්මක කළයුතු අතර, වාෂ්පීකරණ තීව්‍රතාවයට ගැලපෙන පරිදි එම සටහන සැකසී තිබේදැයි අවධාරණය කරගන්න.
- ගොවීන් විසින් එකඟතාවය අතිකරගත් පරිදි වාරි ක්‍රියාකාරකම් සිදුකරන්නේ ද යන්න පරීක්ෂා කිරීම උදෙසා බෙදුම් ඇළ වෙනුවෙන් අධීක්ෂණ ගොවි කණ්ඩායම් පිහිටුවා ගැනීම වඩාත් ප්‍රායෝගික පියවරකි.
- කුඩා වැව් ආශ්‍රිතව වගා කරන්නේ නම් එය ඉතා සැලසුම් සහගතව හා ගොවිජන සේවා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්ගේ උපදෙස් මත සිදුවිය යුතු ක්‍රියාදාමයක් වේ.

- හැකි සෑම අවස්ථාවකම වී වගාවෙන් බැහැරව, ජලය අඩුවෙන් ඉල්ලා සිටින හා වැඩි වෙළෙඳ වටිනාකමක් දරණ වෙනත් කෙස්තු බෝග වෙතට යොමුවීම වැදගත් වේ.
- කුමන බෝගය වගා කලත් එය කෙටි වයස් කාණ්ඩයකට අයත් වන පරිදි තෝරාගත යුතුය.
- වී වගාවේ දී මාස තුන හෝ මාස දෙක හමාරේ වී වලට යොමුවීමට ගොවීන් එකඟවීම මේ අවස්ථාවේ ඉතා කාලෝචිතය.
- උස්බිම් පිහිටුවා ඇති වගා සඳහා වෙනත් අතිරේක ජල ප්‍රභවයන්ගෙන් ජල අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට උනන්දුවන්න.
- හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම උස්බිම් බෝගයන් සඳහා වසුන් යෙදීම, කාබනික පොහොර වැඩිපුර භාවිතය හා ක්ෂුද්‍ර ජලසම්පාදන විධි අනුගමනය කිරීම ආදියට යොමුවන්නේ නම්, ජල හානිය අවම වීමත්, ඊට සමපාතව තිබෙන ජලයේ සකසුරුවම් භාවිතයත් තහවුරුවන බව සිහි තබාගනු වටී.

මෙම කෘෂි කාලගුණික උපදේශනය නැවත වතාවක් අප්‍රේල් මස අවසානයේ දී යාවත්කාලීන වීමට නියමිතය. කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ කොළඹ කාර්යාලය මගින් එය සිදුකරනු ලබන්නේ මැයි මස සිට සැප්තැම්බර් දක්වා බලපැවැත්වෙන නිරිතදිග මෝසමේ ක්‍රියාකාරීත්වය සලකා බැලීමෙන් අනතුරුවයි.

පිටපත : සහන් එම්. බණ්ඩාර, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය, ගස්තොරුව
තාක්ෂණික කරුණු : බී.වී.ආර් පුණ්‍යවර්ධන (ප්‍රධාන විද්‍යාඥ/ප්‍රධානී, කෘෂි කාලගුණ හා දේශගුණ විපර්යාස අංශය)
 ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය, පේරාදෙණිය